

I riktning mot barn- och familjeorienterade tjänster

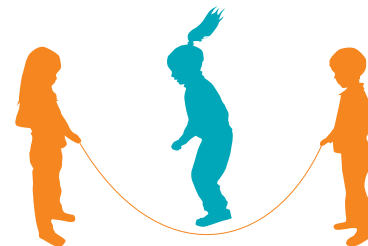

SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

Lämpligt stöd vid rätt tidpunkt

- **Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE)** är ett av de 26 spetsprojekt som ingår i regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering.
- Utvecklingen ska styras i riktning mot
 - barn- och familjeorienterade tjänster och
 - en verksamhetskultur som stärker barnets rättigheter och kunskapsbaserat agerande.
- Målet är att stärka barns, ungas och familjers välfärd och deras egna resurser. En viktig utgångspunkt är att öka barns, ungas och familjers deltagande i planeringen av de tjänster som är avsedda för dem.
- Lågtröskeltjänsterna och stödet för föräldraskapet stärks. Stöd som ges vid rätt tidpunkt gör att tjänsterna har större effekt. Kostnadsbesparingar uppnås när behovet av kurativa tjänster, såsom omhändertaganden och anstaltvård, minskar.
- Det har reserverats sammanlagt 40 miljoner euro i finansiering för spetsprojektet för perioden 2016–2018. Merparten av finansieringen allokeras till det reformarbete som görs i landskapen och kommunerna.
- Reformen genomförs som ett samarbete mellan staten, kommunerna, organisationer, församlingar och andra aktörer. De framtida kommunerna och landskapen som verksamhetsmiljö beaktas i reformarbetet.
- Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för utvecklingsprogrammet. Arbetet genomförs tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet och övriga ministerier, Kommunförbundet, Utbildningsstyrelsen, Institutet för hälsa och välfärd, Kyrkostyrelsen och flera organisationer inom området.

Från en massa projekt till en övergripande förändring

Tjänsterna, verksamheten och klienternas behov möts inte. Tjänsterna är utspridda på många sektorer och verksamhetsställen. De är huvudsakligen organiserade utifrån förvaltnings- och organisationssynpunkt. Klientuppgifterna är spridda på många olika handlingar och register.

Utvecklingsprogrammet eftersträvar att tjänsterna ska

- utgå från barnen och familjerna och inte från förvaltningen
- bli integrerade i stället för osammanhängande
- bli behovsenliga och skraddarsydda i stället för byråkratiska
- ges vid rätt tidpunkt i stället för när problemen redan är akuta
- få mer betoning på förebyggande och mindre betoning på kurativa åtgärder.

Utan förändring kan man inte svara på de betydande hälso- och välfärdsutmaningarna, såsom att barn och ungdomar marginaliseras, att psykiska besvär blir värre, att behovet av barnskydd växer och att vårdnadstvisterna ökar.

Vilka tjänster är det frågan om?

- hälsotjänster för barn, unga och familjer
- socialservice för barnfamiljer, såsom hemservice, familjearbete och rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor
- småbarnspedagogik
- skolan samt skolhälsovårdarens, skolläkarens, kuratorns och skolpsykologens tjänster
- hobbyverksamhet och andra gemensamma aktiviteter för barn och unga
- ungdomsarbete, bibliotek och kulturtjänster
- stödande av barn, unga och föräldrar t.ex. för att lösa hälso-, alkohol- eller våldsproblem eller ekonomiska problem
- tjänster i samband med skilsmässa mellan föräldrarna
- barnskyddet.

Principer som styr utvecklingen

Barnets rättigheter
och barnets bästa

Stärkande av
individens och familjens
egna resurser

Barn- och
familjeorientering

En mångfald av
familjeformer

Målen med projektet

När projektet avslutas är målet att

- beslutsfattare och branschfolk kan bemöta barn och unga ännu bättre än nu
- beslutsfattare och branschfolk bättre än tidigare känner till barnets rättigheter
- branschfolket samarbetar bättre än nu
- de vuxna beaktar barnens och de ungas åsikter inom småbarnspedagogiken, skolan, ungdomsarbetet, hälsotjänsterna, barnskyddet och övrig socialservice
- beslutsfattarna reder ut vilka konsekvenser deras beslut kommer att ha för barnen innan besluten fattas
- det finns ett större utbud av tjänster på nätet.

Hur genomförs reformen?

Reformhelhet I

En verksamhetskultur som stärker barnets rättigheter och kunskapsbaserat agerande

- Kommunerna, landskapen och de statliga myndigheterna får verktyg för beslutsfattande och främjande av en verksamhetskultur som baserar sig på kunskap och barnets rättigheter.
- Den nationella styrningen, lagstiftningen och ledningen reformeras i samarbete med de olika ministerierna så att en förändring som utgår ifrån barns, ungas och familjers behov stöds.
- Yrkespersoner som arbetar med barn, unga och familjer får utbildning och verktyg som stöd för förändringen.

Hur genomförs reformen?

Reformhelhet 2

Barn- och familjeorienterade tjänster

- I landskapen och i de kommuner som finns inom deras område samordnas alla tjänster för barn, ungdomar och familjer till en barn- och familjeorienterad helhet av tjänster.
- Tillgången till tjänster vid rätt tidpunkt förbättras, när stödets tyngdpunkt har skjutits över från kurativa tjänster till förebyggande tjänster som är gemensamma för alla och till stöd och vård som ges i ett tidigt skede. Genom denna tyngdpunktsförskjutning uppnås kostnadsbesparingar.
- På landskaps- och kommunnivå skapas fungerande strukturer och avtalspraxis för samarbete med organisationer och församlingar, och de stödformer som dessa aktörer tillhandahåller barn, unga och familjer blir en del av helheten av tjänster.

Barn- och familjetjänsternas struktur efter omorganiseringen

Lågtröskeltjänster

Familjecentralsmodell

- rådgivningar, familjearbete
- småbarnspedagogik
- möjlighet till digitala tjänster
- organisationernas och församlingarnas tjänster samt kamratstöd
- tjänster som stöder föräldraskap och parrelationer
- stöd vid skilsmässa

Skolan som stöd för barns och ungas välbefinnande

- elevhälsa
 - skol- och studerandehälsovård
 - psykologer och kuratorer
- stödelever eller tutorer
- KiVa Skola-programmet

Exempel på tjänster

Tjänster på specialnivå

Barnskydd

Specialiserad sjukvård Service för barn med funktionsnedsättning

Krävande tjänster

Krävande specialtjänster inom barnskyddet

Krävande barn- och ungdomspsykiatriska tjänster

Tjänster för dem som omfattas av brottspåföljder

Krävande tjänster för invandrare och asylsökande

Krävande missbrukartjänster

Förväntade resultat av programmet

Kostnaderna 2019

- När behovet av kurativa tjänster och antalet vårdnadstvister minskar, uppnås betydande kostnadsbesparingar.
- När verksamheten är kostnadseffektivare, räcker de allt mindre budgetarna bättre till.

Barnens, de ungas och familjernas välfärd 2025

- Barnen, de unga och familjerna har blivit mer jämlika, ojämlikheten har minskat och man har lärt sig att ta hänsyn till olikheter och mångfald.
- Barnens, de ungas och familjernas egna resurser, livskompetens samt känsla av delaktighet och av att bli hjälpta och bemötta har stärkts.

Bekanta dig med projektet: stm.fi/sv/spetsprojekt/barn-och-familjetjanster

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIET
Sjötullsgatan 8, Helsingfors, PB 33, 00023 STATSRÅDET
www.stm.fi

